TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office 7th and Commercial St., opposite Post Office

Post Office Address: Toveri, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela, K. E. Heikkinen, Geo. Gratchef.

Phones: Office 365; Editorial Department 832.

Entered as second-class mail matter July 13, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Itsenäisten unioiden yhdistäminen

Tässä maassa on lukuisa joukko sellaisia unioita, jotka eivät kuulu vanhaan ammattiunioiden liittoon eikä I. W. W:n. Monet niistä ovat sekä jäsenmäärältään että vaikutusvallaltaan suurempia kuin jälkimäinen koko maata käsittävä teollisuusunioiden liitto. Monet näistä unioista ovat myöskin toimintakykyisiä, taistelevia ja edistysmielisiä. Näiden unioiden sisällä on tavattoman paljon hyvää työläisainesta, teollisuusunionismin ja myöskin vallankumouksellisten katsomuksien edistämiseksi työskenteleviä. Nämä itsenäiset uniot näyttävät tällä haavalla hallitsevan Amerikan edistysmielisten unioitten pääasiallista voimaa. Ilman niitä aineksia ei päästä valtavaan taloudelliseen luokkajärjestöön, jolla on merkitystä taistelussa työläisten tilapäisten vaatimuksien puolesta kapitalismin aikana ja lopullisessa taistelussa.

Tämän seikan alkavat yhä suuremmat piirit käsittää. Niinpä idän kutomoteollisuudessa toimivat uniot puuhaavat yhteistoimintaa. Mukana on tietysti vanhoillisiakin, mutta niidenkin täytyy taipua liittoutumishankkeihin. Nämä uniot ovat:

American Federation of Textile Operatives, Amalgamated Lace Operatives, Loom Fixers Association, American Association of Full Fashions Hosiery Workers, Body Brussels Weavers, Mechanical Workers Union of Amsterdam, Tapestry Carpet Workers Union & Assd. Silk Workers, Amalgamated Textile Workers.

Alotteen unioiden yhdistämiseen on tehnyt Amalgamated Textile Workers liiton jäsenistö, jonka kehotuksesta näiden unioiden yhteisiä neuvottelukokouksia on jo ennemmin pidetty. Yhdistymisen kautta tulisi liitto käsittämään toista sataatuhatta jäsentä.

I. W. W. keskuudessa myöskin aletaan yhä enemmän kallistumaan siihen suuntaan, joka hylkää yksipuolisen kilpailevan unionismin taktiikan, koska se ei ole tuottanut toivottuja tuloksia. Viime konventsionille tehtiin alustuksia toisten unioiden kanssa yhteistoimintaan ryhtymiseksi ja konventsioni teki sitä tarkottavan päätöksen.

Kapitalistisen tuotantotavan aikana pääoman keskittyminen ei aiheuta ainoastaan, että pienet liikkeet jokaisella teollisuuden alalla joutuvat väistymään suurien korporatsioonien edestä, mutta tapahtuu myöskin tuotantoalojen toisiinsa sulautumista vastaavassa määrässä pääoman kasaantumisen kanssa ja sen rinnalla. Jollakin määrätyllä teollisuuden alalla toiminnassa oleva trusti ei enää rajotu omalle alkuperäiselle tuotantoalalleen, vaan pyrkii yhä enemmän kaikille tuotannollisen elämän aloille, siten päästäkseen riistämään yhä suurempia työväenjoukkoja. Öljytrusti tunkeutuu ravintola-alalle, rautatiekomppaniat tunkeutuvat puutavarateollisuuden aloille j.n.e. Mutta vielä selvemmäksi tulee tämä asia kun otamme huomioon, että pankkikapitalistien valta on lisääntynyt sodan aikana suunnattomasti teollisuus- ja kauppakapitalistien kustannuksella. Jokainen yksityinen teollisuuskorporatsioni on yhä kiinteämmin taloudellisessa suhteessa tullut riippuvaiseksi varsinaisesta finanssikapitalismin ryhmästä. Ja mitä valtavammaksi kapitalismin imperialistinen politiikka muodostuu, sitä enemmän tämä kehitys rientää eteenpäin.

Ja näin me olemme joutuneet tilaan, jolloin on vaikea havaita mikä kapitalistiryhmä kontrolleeraa jotakuta tuotantolaitosta tai tuotantoalaa. Rinnan tämän kehiyksen kanssa tapahtuu tuotannollisessa elämässä myöskin työn tekniliseen suoritukseen nähden sitä, että siinäkin sulaantuminen toisesta toiseen tulee yhä enemmän silmin nähtäväksi. On vaikea sanoa tuotantoprosessin teknillistä puolta seuratessa mihin loppuu joku teollisuus ja mistä alkaa toinen. Työläiset ovat näin itse työmaallakin joutuneet uuteen olotilaan tuotantoalojen toisiinsa sulautumisen ja teknillisen kehityksen seurauksena, jota luonnollisesti entistä voimakkaammin sysää eteenpäin vielä finanssikapitalismin vallan vahvistuminen.

Kun vielä tarkastelemme työväenluokan yhteiskunnallisen taistelun, luokkataistelun ehtoja ja edellytyksiä, niin huomaamme, että tässäkin itse kapitalistinen kehitys aiheuttaa sen, että työläisten täytyy esiintyä joukolla, huomioon ottamatta ammattialoja tai teollisuusaloja. Työttömyys, yleinen sorto ja taantumus ei koske vain jotakuta ammattialaa, eikä jotakuta teollisuuden alaa, mutta ne koskevat koko työläisluokkaa. Ja siitä syystä me näemmekin, että esim. työttömyys on sellainen yhteiskunnallinen syy, joka pakottaa työläiset ryhmäkunnallisesta toiminnasta yleiseen ja yhteiseen esiintymiseen joukolla, luokkana. Täytyy perustaa erikoisia neuvostoja eri työväenjärjestöjen edustajista. Kun porvarit hyökkäävät työväestön kimppuun julistaen järjestymisen laittomaksi j.n.e., niin me havaitsemme, että tällaiset itse asiassa johtavat suurempien joukkojen voimien kokoamiseen yhteistä vihollista vastaan. Ja ennen kuin työväenluokka kaikissä näissä suhteissa voi mitään voittaa ja ennen kuin se voi toteuttaa historiallisen päämääränsä sen täytyy luopua sekkitoiminnasta ja asettaa luokkatoiminta ja luokkajärjestyminen kaiken johtavaksi ja kaiken määrääväksi. — Eteenp.

TAPPIOISTA OPPIVAT BRITANNIANKIN TYÖLÄISET VOITTAMAAN

Juuri päättynyt Britannian kivihiilityöläisten lakkotaistelu oli mitä ankarin kokemus Britannian työläisille. Heidän urheat ponnistuksensa menivät pääasiallisesti hukkaan, sillä lakko lopultakin päättyi kurjaan kompromissiin.

Tavataan sanoa, että mitään ei ole niin pahaa, ettei siinä silti jotakin hyvääkin olisi. Tässä tapauksessa se ainakin pitää paikkansa. Britannian kivihiilityöläiset kärsivät miltei täydellisen tappion kaikissa niissä vaatimuksissa, joilla tavalla taikka toisella oli yhteiskunnallisen muutoksen leima ja poliittista kantavuutta. Niin katkeraa kuin tuo tappio epäilemättä nousevalle vallankumousliikkeelle onkin, niin siitä huolimatta Britannian raatajaluokka tästä tappiosta ja itse taistelun kulusta oppi jotakin, jota se milloinkaan ei tule unohtamaan. Se oppi sen, että ennenkuin se uudelleen käy taisteluun kapitalistiluokkaa vastaan, niin sen ensiksi on *puhdistettava rivinsä pettureista*, jotka tarkotuksellisesti ja vaikutusvaltaansa väärin käyttäen johtivat tietoisesti taistelunhaluiset sankat joukot tappioon.

Järjestöjen suuret joukot olivat päättäneet taistella ja kaikki edellytykset olivat taistelun onnistumiselle olemassa. Tapausten kulku osotti kuitenkin, että taistelussa tullaan entisten työnantajien asemesta vastustajana tapaamaan itse valtiovalta, että taistelun kärki kohdistuisi vaatimuksiin, jotka läpi ajettuina tulisivat horjuttamaan ja mahdollisesti lopulta murtamaankin kapitalistisen järjestelmän pohjan ja silloin brittiläiset ammattijohtajat, keltaisen Amsterdamin kansainvälisen tukipylväät ja itsensä kapitalismille myymät lakeijat ratkaisevalla hetkellä särkivät taisteluun pakotetun proletaarien rintaman päälinjan ja sekottivat suunnitelmat.

Temppu onnistui täydellisesti. Kivihiilityöläisten, kuljetustyöläisten ja rautatieläisten yhteinen liitto, kapitalistien pelkäämä kolmiliitto, hajosi juuri sillä hetkellä, jollon sen voiman ensimäistä kertaa piti joutua koetukselle. Kaksi kolmannesta luopui taistelusta, mutta yksi kolmannes päätti sitä jatkaa katkeraan loppuun saakka. Kauhusta vaalenneelle kapitalistiselle hallitukselle ja sen siipien suojassa oleville kaivosparooneille annettiin hengähdysaikaa — voiton saannille psykoloogisesti ratkaiseva hetki oli jäänyt käyttämättä ja taistelua jatkamaan jääneet joutuivat epätoivoisina tappelemaan itsepuolustuksensa puolesta sen sijaan että toivehikkain mielin oli valmistauduttu yleiseen rynnäkköön, kun kerran taistelua ei mitenkään voitu välttää.

Britannian ammattijärjestöjen olemassaolon aikana käydyt taistelut paljastavat sarjan ammattijohtajien petoksia, mutta mikään niistä ei ole niin roskainen kuin tämä viimeinen. On kuitenkin mahdollista, että Britannian työläisille tämä kokemus on ollut välttämätön siksi, että työväenliike Britanniassa on aina pyrkinyt kulkemaan reformistisia kompromissien polkuja valtaluokan siellä noudattaessa hijottua ja taitavaa politiikkaa, jossa mahdollisimman tarkoin valtiovallan luokkaluonteen särmiä ja hampaita on koetettu salata. Tässä parlamentarismin kotimaassa on parlamenttaarisia peruja tarttunut työväenluokankin keskuuteen ja sen luomassa sameassa vedessä ovat kasvaneet nykyiset Englannin ammatillisesti järjestyneen työväestön ammattijohtajat. Näitten aatemailman mukaan yhteiskuntajärjeselmää ei voi olla olemassa ilman kapialismia nykyajan tuotantokaudella ja siksi ne nyt ja vastaisuudessakin tulevat johdonmukaisesti johtamaan Englannin työväenliikkeen liikehtimisen uomiin, joissa kapitalismin olemuksen säilyminen tulee pymään turvassa.

Mailman proletariaatin käsityskanta on tässä suhteessa viimeisten vuosien taistelujen ja myllerrysten aikana kuitenkin melkoisesti muuttunut ja eronnut vanhojen johtajien pikkuporvarillisesta käsityksestä ja siksi mahdollisesti oli tämä äskeinen kokemus tarpeen osottamaan Englannin laajoille työväenjoukoille, että sen on välttämättä tehtävä selvä pesäero entisen suunnan ja entisten johtajien kanssa, jos mielii vastaisuudessa oppia voittamisen taidon yhteiskunnallisissa taisteluissa. Näihin asti ovat pettureista annetut varotukset kaikuneet kuurojille korville. Sitten sodan päättymisen on Englannin työväenluokalle käynyt selväksi, että työväenluokan vaatimukset eivät enää voi pysähtyä tuntipalkasta ja työpäivän pituudesta rähisemiseen ja tämän tuosta se onkin yleismailmallisissa kysymyksissä ilmaissut kantansa mahtina, jolla on poliittista kantavuutta. Vanhat ammattijohtajat ovat kaiken aikaa koettaneet pitää sitä poissa tältä alalta ja kun nyt pääasiallisesti yhteiskunnallisista muutoksista, sellaisista kuin kaivosten kansallistuttamisesta j.n.e. syntyi yhteenotto työväenluokan ja kapitalistiluokan välillä, niin oli aivan luonnollista, että kapitalismiin imeytyneet työväen "johtajat" työväestön asan pettivät. — Britannian suurten työväenmassojen täytyi tästä kuitenkin saada havainnollinen ja kouraantuntuva kokemus ja se tuli juuri päättyneessä kaivostyöläisten lakossa.

Kapitalistinen sanomalehdistö on kautta mailman riemuinnut Britannian kivihiilenkaivajien tappion johdosta, selitäen, että siinä "sosialismi joutui häviölle ja individualismi ratkaisevasti pääsi voitolle." On kuitenkin kyseenalaista, tokko kapitalistit itsekään tuudittavat itseään sellaiseen uskoon. Kapitalistiset sanomalehdet suorittavat kuitenkin tehtäväänsä. Ne selittävät, että "työnantajat ovat tunnustaneet työläiset oikeutetuiksi tulla osallisiksi voitoista, mutta sillä edellytyksellä, että työväestö kohottaa tuotantokykyisyyttään." — Tuo laulu on itse asiassa vanha ja kokeneet työläiset erittäinkin Amerikassa ovat sen oppineet jo aikasemmin tuntemaan, m.m. terästrustin edesottamisien yhteydessä. Britannian työläistenkin yalveutunein osa sen tuntee niistä katkerista arvosteluista päätellen, joita viime päivien kuluessa on saapunut tälle mantereelle. Niistä käy selville, että Britannian työväestön vallankumouksellinen aines käsittää, että nyt olosuhteitten pakosta työväestö on joutunut peräytymään, mutta että työväestön olemassaolonsa nimessä on pakko nykyisillä asemillaan uudelleen ryhtyä puolustukseen, ellei se mieli joutua ikuiseen orjuuteen. Syytä tähän saattaa ilmetä hyvinkin pian, sillä kivihiilenkaivajia vastaan kohdistettu isku on vain alkusoittoa sille, mitä Britannian työväestön vallankumouksellinen aines käsittää, että nyt olosuhteitten pakosta työväestö on joutunut peräytymään, mutta että työväestön olemassaolonsa nimessä on pakko nykyisillä asemillaan uudelleen ryhtyä puolustukseen, ellei se mieli joutua ikuiseen orjuuteen. Syytä tähän saattaa ilmetä hyvinkin pian, sillä kivihiilenkaivajia vastaan kohdistettu isku on vain alkusoittoa sille, mitä Brit. työväest. vastaan lähimmässä tulevaisuudessa tullaan antamaan kautta linjan. Siksi juuri saatu kokemus on tärkeä lähtökohta työväen taistelurintaman uudelleen järjestämisessä. Työväestön on pakko puhdistaa rivinsä sekä julkisista että salaisista vihollisista ja ennen kaikkea ajaa petturit ulos nahastaan ja vartiopaikoiltaan ennen uuden ottelut alkamista. Kun tämä työ on suoritettu loppuun ja työväestö luokkana on kerätty rintamaan, ei mikään mahti mailmassa voi sen voimaa vastustaa. — KEH.

— Kokemuksesta tiedämme, että on olemassa enemmän hurskaita varkaita kuin uskottomia rosvoja. — Dietzgen.

JUTUN JATKOA

Hulet Wells Venäjällä

Tunnettu seattlelainen toveri Hulet M. Wells, joka lähti Venäjälle, edustaen Seattlen työväkeä punaisen taloudellisen kansainvälisen kokouksessa, on lähettänyt Moskovasta Union Recordille seuraavan kirjeen:

Yleisvenäläinen ammattiliittojen kongressi on parhaillaan koolla; ja minä tulen siitä kirjottamaan; sitten seuraa kommunistinaisten mailmankongressi; sitten Kolmannen Internationalen kokous; ja viimeksi ammattiliittojen kansainvälinen kokous, jossa minäkin tulen olemaan edustajana. Minulla on soma huone Lux'issa, joka on erikoisesti ulkomaalaisia vieraita varten varattu hotelli.

Täällä on melko paljon amerikalaisia ja englantilaisia. Meitä syötetään ja hoidetaan hyvin. Teatteripilettejä jaetaan meille maksutta. Saamme tehdä tutkimusmatkoja minne vain haluttaa tarvitsematta maksaa rautatiekyydistä. Minulla on ruokapilettikin, joka myöskin oikeuttaa saamaan kolme naulaa makeisia kahdessa viikossa. Minä annan sen parturille ja hän ajaa partani vapaasti. Lukuhuonetta hoitava pieni nainen hankkii pyynnöstä minulle säännöllisesti kaksi päivälehteä.

Katuvaunuja ei voi pitää käynnissä täydessä laajuudessaan, koska on säästettävä käyttövoimaa, mutta liikkeelläolevat vaunut ovat vapaat kaikille kukaan viitsii niihin kiivetä.

Lyhyesti sanottuna raha on tällä hetkellä melkein pois käytännöstä. Venäjällä vallitsee "pjok-järjestelmä", joka tarkottaa sitä, että hallitus jakaa yleistuotteet niin tasapuolisesti kuin se on mahdollista koko kansalle, niin että siinä kamalassa tilanteessa, mihin Europa joutui sodan päättyessä, on olemassa ainakin yksi poikkeus niissä yhteiskunnallisissa järjestelmissä, joissa kuolema ja nälkä vallitsee yhdessä päässä ja juopunut mässäys toisessä päässä.'

Tekee kerrassaan oudon vaikutuksen, kun kuulee itseään vieraan tervehtivän oikealla nimellä 10,000 mailin päässä kotoa. Tämä sattui kolme kertaa ennenkuin pääsin varsinaiseen amerikalaisten koloniaan, mikä käsittää Lux'in ja hallitustoimistot, joissa amerikalaiset työskentelevät.

Ensi kerran se tapahtui pienellä rautatiepysäkillä, jossa muuan mies tervehti minua vastaantulevasta junasta juuri kun meidän juna oli lähdössä. Sitten kohtasin Pietarissa erään i.w.w:läisen merimiehen, joka tunsi minut, ja Moskovan kadulla minua tervehti Becky Beckin aviomies, naisen, joka oli keskusneuvostossa Ladies Garment Worker's union edustajana.

Radikaalien Mekka.

Tämä on vain yksi todistus siitä, että Venäjästä on tullut kaikkien maiden ja kaikenlaisten radikaalien Mekka. Ei Venäjä erikoisesti välittäisi näistä vieraista, vaikkakin ne, jotka pääsevät rajojen yli, saavat yleensä hyvän kohtelun niin kauan kun käyttäytyvät siivosti.

Mutta siirtolaisuutta on nyt rajotettu, ja viisaasti kylläkin, täytyy minun sanoa, sillä muutamat näistä vieraista saapuvat täynnään oman tärkeytensä tuntoa tyrkyttäen neuvojaan ja toiset saapuvat luullen tulevansa johonkin sosialistisen mielikuvituksensa utopiaan.

Matkustin muutamien yksinkertaisten mukana, joilla ei näkynyt olevan mitään käsitystä siitä, mitä kamalia seurauksia seitsemän vuotta kestänyt nykyaikainen sota tuottaa. Sensijaan että ihmettelisivät sitä sankarillisuutta ja erinomaista voimien mobilisointia, mikä teki voiton mahdolliseksi, nämä naivit vieraat näyttävät olevan surkean hämmästyneitä epämukavuuksista mitkä aiheutuvat nurkkarohdoskaupan ja "quick lunch" restauranttien puutteesta.

I.w.w:läiset eivät ole niin naiveja. Eivät ole hämmästyneet ja tietenkään eivät masentuneitakaan. Hehän ovat kaiken aikaa tienneet ettei tämä touhu kävele oikein ennenkuin teollisuusuniot ottavat kaiken vallan käsiinsä. Nyt kun Bill Haywood on täällä, he toivovat asiain kääntyvän nopeasti parempaan päin.

Mitä minuun itseeni tulee, niin olen nähnyt ihmeitä. Suoritetun työn suuremmoisuus valtaa ihmettelyllä. Tulin tänne siinä luulossa, että kohtaan nälän heikentämiä ja ryysyissä kulkevia ihmisiä. Näen kuitenkin hyvin puetun kansan ja tuskin ollenkaan riittämättömän ravinnon merkkejä. Olen nähnyt armeijan, jonkalaista mailmassa ei ole koskaan ennen ollut. Näen jakojärjestelmän toimivan niin tarkotustaan vastaavana koneistona, että se tuntuu kerrassaan uskomattomalta maan muuten ehtyneet varastot huomioonottaen.

Nähtyäni kaiken tämän ja neljän viimeisen vuoden historiaa muistellessani, en voi olla ajattelematta että rauhanaikainen teollisuuden järjestely ei aseta Venäjälle suurempia vaikeuksia kuin mitä se on jo voittanut.

Tietystikin tilanteen arvioiminen tässä on vain alustavaa. Tulen näkemään pajon enemmän Venäjää ennenkuin palaan kotiin, ja tulen mieli avoinna tekemään havaintoja. Tässä koetan vain kuvata ensimäistä vaikutelmaa tähän mennessä. Ja vaikutelman päätulos on ihmettelyn tunne — melkeinpä kammon tunne — tämän mullistuksen valtavuudesta ja sen historiallisesta merkityksestä.

Jotain samantapaista näkyy tuntevan myös William Z. Foster. Hän ei tyrkytä neuvoja eikä mielipiteitä kukonvarmuudella, vaan osottaa mieltynyttä hämmästystä. Amerikassa olemme antaneet Fosterille tunnustuksen suurista teoista, mutta hänen mielipiteensä on, ettei kellään Amerikan työväenliikkeen miehellä ole oikeutta puhua kovin äänekkäästi Venäjällä.

"Minä tunnustan", sanoi hän minulle, "että tunnen itseni kovin vähäpätöiseksi." Ja minun vastaava ajatukseni oli, että hänen sanansa eivät osottaneet ainoastaan Venäjän vallankumouksen suuruutta, mutta myöskin miehen suuruutta, joka ne lausui.

YHTEISKUNNALLISEN TYÖN ERI LAJIT)*

"Ruumiillisen" ja "henkisen" työn valaisemiseksi.

Kirj. Julius Hevesi.

I

Köyhälistön saatua vallan Unkarissa käytiin erikoisella innolla ja terävyydellä tutkimaan kysymystä tuotteiden jaosta. Silloin sukelsi myös esille kysymys siitä, kuinka "henkistä" työtä on arvosteltava. "Jokainen tehköön työtä kykynsä mukaan." Tämä vaatimus toteutetaan yhteiskunnallisessa tuotannossa ja "jokainen saa palkan työnsä mukaan" s. o. hänelle jaetaan tuotteita työtä vastaavassa määrässä. Tämä nykyisenä siirtymisaikana tuotannon johtavana periaatteena (s. t. s. että köyhälistön diktatuuri koettaa toteuttaa tätä periaatetta). Sillä vasta ihmiskunnan edistyttyä korkeammalle siveelliselle tasolle, voi kommunismin hengessä kasvanut uusi sukupolvi ajatella tuotteiden jaon tapahtuvan siten, ettei jokaista palkita tekemänsä työn, vaan "tarpeittensa mukaan." Köyhälistön diktatuurin talouspolitiikka vaatii jokaiselta työtä, hyödyllistä työtä. Kaikki yhtesikunnalliset edut, jotka kokonaan tai vain osaksi vapauttaisivat ihmiset työstä, ovat lakkautetut. Pyritään määräämään kaikille sama työmäärä (pakollisena työnä). Suoritetun työn arvo palkitaan lähimain siten, että samasta suoritetusta työpaljoudesta maksetaan erilaisia palkkoja ja työntekijät jaetaan eri luokkiin työn lajin mukaan. '(Ammattitaidottomiin, ammattitaitoisiin, virkamiehiin j. n. e.) Tämä yleinen ja pääasiallisesti sama työvelvollisuus, jota kaikin keinoin pyritään tekemään yhtä suureksi, aiheuttaa ehdottomasti kysymyksen siitä, miten erilaista työtä on arvosteltava. Erittäinkin oli vaikea määrätä niin sanotun "ruumiillisen" ja n. s. "henkisen" työn suhdetta. Tässä kohdin menivät mielipiteet hajalle. Väiteltiin mitä tuimimmin "henkisen" ja "ruumiillisen" työn samanarvoisuudesta. Ruumiillisen työn tekijät esittivät sen oikeutetun vaatimuksen, että henkisen työn tekijöitten tulisi laadultaan helpommassa työssä suorittaa yhtä paljon työtä kuin hekin. He vaativat edelleen, että henkisen työn tekijöille määrättäisiin sama työaika ja samat palkkaedut (koulutuksen mukaan) kuin ruumiillisenkin työn tekijöille. Mutta nämä väittivät, että "henkistä" työtä on mahdoton mitata samalla aikayksiköllä kuin "ruumiillista" työtä ja kieltäytyivät mukautumasta samaan työaikalakiin. Kun siis työn eri laaduilta puuttuu samanlaista mitta-asteikkoa, on näiden kahden käsityskannan välillä miltei ylipääsemätön juopa. Tämä kävi ilmi sangen räikeällä tavalla, kun asetettiin kansantalousneuvoston toimesta komitea tutkimaan ja vertaamaan "ruumiillisen" ja "henkisen" työn suhdetta. Komitea, johon kuului sekä käsi- että aivotyön tekijöitä, totesi, että oli mahdotonta tulla mihinkään tulokseen, vaan että parasta olisi ratkaista kysymys hallituksen mahtisanalla.

On helppo ymmärtää, ettei komitea voinut tulla yksimieliseksi. Kaikki ne yritykset ovat tuomitut epäonnistumaan, joilla koetetaan "ruumiillista" ja "henkistä" työtä arvostella käyttäen jotain tiettyä työmäärää mittapuuna. Tälläinen menettelytapa on jo alusta alkaen virheellinen, joten sellaiset yritykset ovat aivan hedelmättömiä. Ei se ollut suurten vastakohtien tähden, kun yllämainittu komitea ei voinut tulla yksimieliseksi "ruumiillisen" ja "henkisen" työn suhteen, vaan senvuoksi, että varsinaisia vastakohtia ei oikeastaan ollut; että puuttui riittävää eroitusta ruumiillisen ja henkisen työn välillä. Jos ryhdytään vertailemaan erilaisten töitten määrää, saadaan pian nähdä missä nämä työlajit eroavat toisistaan. Toisessa työlajissa on otettava huomioon seikkoja, jotka toisessa kokonaan puuttuvat, ja jotka siis juuri eroittavat työlajit toisistaan. Mutta ruumiillista ja sielullista olentoa (työläistä) ei voi työn mukaan jakaa eri luokkiin. Sillä kaikki työ on poikkeuksetta "ruumiillista" ja "henkistä" yhtäaikaa. Etenkin jos tarkastelemme niitä työlajeja, jotka ilmenevät tuotannossa, ja joilla siis suorastaan on taloudellista merkitystä. Ei ole sitä "ruumiillista" työtä, joka ei vaatisi samalla tiettyä "henkistä" ponnistusta. Toiseltapuolen vaatii kaikki "henkinen" työ myöskin "ruumiillista" toimintaa. "Paitsi työtätekeviltä elimiltä vadittua ponnistusta tarvitaan koko työn ajan kestävää määräperäistä tahtoa, joka ilmenee tarkkaavaisuutena. Tätä tarkkaavaisuutta tarvitaan suuremmassa määrässä sikäli, mitä vähemmän työn sisältö, laatu ja suoritustapa kiinnittää työläisen mieltä, mitä vähemmän hän nauttii ruumiinsa ja sielunsa voimia kysyvästä ponnistuksesta." (Marx: Pääoma I. siv. 140)

"Henkisen" työn tekijä, joka (mitä suurimmalla tarkkaavaisuudella) asettaa tuskin milligramman painoisen valolangan hehkulampun lasisydämeen, suorittaa ehkä suuremman "henkisen" ponnistuksen ja tekee ehkä vähemmän ruumiillista työtä kuin "henkisen" työn tekijä joka laskee ja merkitsee, kuinka paljon valolankaa yksityiset työläiset käyttävät hehkulamppuja valmistaessaan. Epäilemättä on lampunvalmistajan "ruumiillisen" ja kirjanpitäjän "henkisen" työn välillä pienempi ero kuin sepän ja puusepän työsuoritusten välillä, vaikkakin nämä molemmat ovat "ruumiillisen" työn tekijöitä. Jako "henkiseen" ja "ruumiillisen" työhön (tässä on kysymsy vain tuotannossa ilmenevistä työlajeista) ei ole omiaan eroittamaan työlajeja toisistaan. Niille ei voi siten määrätä niin jyrkkiä rajoja, että yhteiskunnan tarvitsisi eri tavalla palkita erilaisia ihmistoiminnan muotoja.

Halutessani määrätä eri hedelmien ravintoarvon, en tietystikään ryhdy tarkastelemaan hedelmäseosten (marmelaadien) ravintoarvoa, sillä niihin on sekoitettu erilaisia hedelmiä. Tällä tavalla ei luonnollisesti saisi selville eri hedelmien ravintoarvoisuutta. Määrätessämme ihmistyön eri lajien arvoa, täytyy meidän varoa sellaisia hedelmäseoksia, kuin ovat nykyiset "käsitteet" "henkisestä" ja "ruumiillisesta" työstä. Eri työlajien tutkimiselle on etsittävä toinen peruste, jonka nojalla ne voidaan määritellä yhtä selvästi ja seikkaperäisesti kuin omena erotetaan päärynästä.

II

Marx ei tehnyt tätä virhettä. Siksi oli hänen tutkimustapansa liian tarkkaa ja harkitsevaa. Tosin hän ei paljoa perusta niistä töistä, joita "henkisiksi" kutsutaan. Hän tuntee vaan "yksinkertaisia" ja "monipuolisempia", "korkeampia" töitä. "Monipuolinen työ on yksinkertaisen työn kertomista monin kerroin ja koroittamista korkeampaan potenssiin, joten pieni määrä monipuolista työtä vastaa suurta määrää yksinkertaista työtä (Marx: Pääoma I. siv. 11.).

Marx ei tutki edelleen, mikä määrä monipuolista työtä vastaa yksinkertaista työtä. "Käytäntö osoittaa, että tälläistä arvioimista harjoitetaan lakkaamatta. Tavara voi olla mitä monipuolisemman työn tuote, sen arvo määrätään samaksi kuin yksinkertaisenkin työn, jota vaaditaan vain tietty paljous. Ne eri suhteet, joihin erilaiset työt jaetaan niitä mitattaessa yksinkertaisen työn mittayksiköllä, määrätään yhteiskunnallisen tapahtumasarjan kautta tuottajan selän takana ja näyttävät hänestä synnynnäisiltä.

Tässä ei tarvitse lähemmin tarkastaa, mitä Marx väittää yksinkertaisen ja monipuolisen työn suhteista toisiinsa. Sillä kun "ruumiillisen" ja "sielullisen" työn puoltajat väittelyissään vetoavat häneen, tekevät he yhtä suren virheen kuin jakaessaan työt noihin kahteen vastakkaiseen luokkaan. Sillä Marx rajoitti tutkimuksensa (tai oikeastaan vain asiallisesti totesi) siihen, mitenkä kapitalistinen yhteiskunta suorittaa käytännössä työn arvioimisen. Hänen mielipiteensä eivät siis voi olla mitenkään määräävät sen suhteen, että me kapitalistisen tuotannon vallitsevista laeista riippumatta ryhdymme arvioimaan työtä kommunismin tai kommunismiin johtavan yhteiskunnan näkökannalta. Aivan oikein huomasi Marx tarkastaessaan kapitalistista tuotantoa sen, mikä on yhteiskunnallisen tapahtumasarjain perustana, jonka nojalla tuottajan selän takan monipuolinen työ arvioidaan tietyksi määräksi yksinkertaista työtä.

"Työ, joka keskinkertaiseen yhteiskunnalliseen työhön nähden edustaa korkeampaa, monipuolisempaa toimintaa, on sen työvoiman ilmaus, joka vaatii suurempia kehityskustannuksia, joka vaatii enemmän aikaa, ja jolla siis on korkeampi arvo kuin yksinkertaisella työllä. Jos tämän voiman arvo on suurempi, merkitsee se sitä, että se suorittaa korkeampaa työtä ja tekee samassa työajassa suuremman määrän työtä (Pääoma: I. siv. 116)."

Marx ei tutki lähemmin tätä arvioimistapahtumaa. Hän tarkastaa jälleen käytäntöä todistaakseen, että työn arvioiminen tapahtuu itsestään kapitalistisessa yhteiskunnassa. Taloustieteilijät eivät hyväksy tätä "omavaltaista" väitelmää. Mutta meistä tuntuu siltä, etteivät he näe metsää puitten takia. Se mikä heistä tuntuu teoreettiselta viisastelulta, on yksinkertaisesti menettelytapa, joka joka

*) Julkaisu Unkarin köyhälistökumouksen aikana Budapestissa International-julkaisussa.